

TIMUTEU

Mexüacame Xapayari Papuru Que Mütinü'airi

Vaürisica

¹ Ne Papuru Cürisitu Qesusi nü'arieya necanihücütüni müpaü mütiu'aitaxücü tasivicueisitüvame Cacaüyari, que mü'anesie yuri temüte'erie mexi teta'icueva meta Cürisitu Qesusi müpaü mütiu'aitaxücü. ² Nemanivaüritüaca Timuteu. Yuricü pecaninenivetüni yuri temüte'eriecü. Cacaüyari müta'uquiyari, Cürisitu Qesusita mütati'aitüvame, xüca 'aixüa mete'u'iyarini 'ahesie mieme, xüca memasinenimayaca, xüca memasipitüaca 'a'iyarisie pemüca'uximatüariecacü.

'Uquisica 'axa mü'ane hepäüsita que müti'imaiyaxü

³ Maseruniya cuieyarisie quepauca nemüyemieximecai, müpaü nepümatituicacai 'Epesusie pemü'ahayevacü, pemütiva'aitüanicü hipame capa yücü mete'üquitanicü ⁴ capa meva'enienicü yacü xEICÜa que memüte'üxasita niuqui mücaparivecü xeime ramare hepäüsita. Que mü'ane müpaü müti'üquita niuqui xüatüarica püvevie xEICÜa, pücaheye'atüa tita Cacaüyari mütihüritüa para yuri ti'erietü yamütiyurienicü.

⁵ 'Icü 'ayumieme pucuyüane xasica, mütiyucanaqui'eriecacü 'iyarieya 'itiyacacu, ca'itate'acacu, yuri ti'erietü peru huta 'iyariyari cahexeyatü. ⁶ Hipatü xaüsie me'ucuyuneca mücü

hepaüsita, ta'aurie menaxürieni. 'Ayumieme yacü xeicüa mecatenicuxatani. ⁷ Püvanaque 'inüari niuquiyari hepaüsita memüte'üquitanicü, peru 'asimepücatemate tita memütehaitüca. Mepücaheitimaivave tita memütexata, sepa türücaüyemecü müpaü memütecuxata.

⁸ Süricüte müpaü tepütemate, 'inüari niuquiyari 'aixüa cani'aneni tevi xüca yaticamiene he'erivatü 'inüari mühücücü, ⁹ müpaü timaitü, 'inüari pücaheuyevese xüca tevi heiseriemecü yaticamiene hesiena. Müme 'inüari memütisana vahepaüsita püta pücuxasiva, müme memüca'enana vahepaüsita, müme Cacaüyari memüca'ayexeiya 'axa memüteyurie vahepaüsita, müme 'axa memü'anene Cacaüyari memüxani'erie vahepaüsita, müme memüvacuya yu'uquiyarima yuvarusima memüteyumemiva vahepaüsita, ¹⁰ memüvacumaüva que mü'ane mücava'üya mücavacüna vahepaüsita, 'uquisi hipame 'uquisi memüvacumaüva vahepaüsita, müme memüvanava teüteri vahepaüsita, müme memüteyu'itaiya vahepaüsita, müme memüyühürütüa mete'itavatü müme vahepaüsita. Hipatü yunaitü memeye'unie 'üquisica müseüye, müme vahepaüsita pücuxasiva 'inüari, ¹¹ que maine mücü niuqui müpaü manuyüne visi que mütimarive Cacaüyari yutemavietü, que nemütiuhürütüarie yanemüticuxatanicü ne.

Papuru que mütiuhürütüarie

¹² Pamüpariyusi necanipitüaca que mü'ane münestürücariya Qesusi Cürisitu mütati'aitüvame, mücü yaneticamieme münesi'eriecü, münesi'ucayecü müpaü nemüti'uximayacacü, ¹³ sepa

ne meripai nemiseviximacai 'axa ne'utaitü hepaüsitana, sepa nemitaveiyarümecai, sepa nemitave'eriecai. Nepunenimayasie masi müpaü nemütiyurienecaicü 'asinecatimaitü quepaucua yuri nemücati'eriecai. ¹⁴ Tati'aitüvame cuini mieme 'aixüa pütüuca'iyaricai nehesie mieme, pünesi'upitüa yuri nemüti'eriecacü nemütinecanaqui'eriecacü Cürisitu Qesusisie netiviyatü.

¹⁵ 'Icü niuqui yuricü paine, neuyeveca münaqui'erivanicü yemecü, quename Cürisitu Qesusi cuiepa nua 'axa teyuruvamete vatavicueisitüanique. Ne 'axa teyuruvamete vasata nepüve'eme. ¹⁶ Peru 'ayumieme nepunenimayasie, Qesusi Cürisitu masi vaücavamecü masiücüme mayeitüanicü nehesie, naimecü que müreuterive tiuca'enivatü, 'inüari nemayanicü mexüacame nehücütütü, memünesiha'erivanicü müme 'arique hesiena yuri memüteta'erieni yuheyemecü memayeyuyurinicü. ¹⁷ Que mü'ane cuie naim müti'aitame yuheyemecü, que mü'ane capünivetü caxeyarievetü yuxevitü timaivetü mücacaüyari, mücü ve'eme quexasivani, visi quetixeyarieca yuheyemecü. 'Icü niuqui canise'ini.

¹⁸ Neuxei nenive Timuteu, 'ipaü nepümati'aitüa, nepümasihüritüa yaxaicüa niuqui 'ahepaüsita que mütixasivacai meripai quename müpaü petiyurieniquecai. Que pemütihecüasiecai, cuyapaü queneyüaneni, 'aixüa 'anemecü quene'amieneni yuri peti'erietü 'a'iyari camasi'utate'acacu. ¹⁹ Hipatü memitixani'ericü yu'iyari varutate'acacu, vacanuva pucayunixü yuri que memüte'eriecai. ²⁰ Müpaü

mecani'aneneni Himeneu Herecanituru.
 Nepüvayetua Cauyumarie müvaviyacü.
 Mücücü müpaü mepüte'üquitüarieca 'axa
 memüca'utiyuanenicü.

2

Nenevieri hepaüsita que müti'üquitüa

¹ 'Ayumieme müpaü nepümatituica müpaü yemecü müreyevesecü, xequenevavirieca Cacaüyari, nenevieri xequenepitüaca, vaüriyarica xequenepitüaca, pamüpariyusi xequenepitüaca yunaime teüteri vahesie mieme, ² cuiepa te'aitamete vahesie mieme, yunaime vavemete vahesie mieme, tame cayuvatü te'umatü teca'uximatüarietü 'atemu'uvanicü, naimecü Cacaüyari te'ayexeyatü 'aixüa tetecahütü. ³ Xüca müpaü 'aneni, 'aixüa caniyümücü, catininaquimücü tasivicueisitüvame Cacaüyari que mütxeiya. ⁴ Müpaü pütinaque yunaitü teüteri memütavicueisitüarienicü, tita yuri müraine metemaitü memacüneccü. ⁵ Cacaüyari caniyuxeveni. Niucame meta que mü'ane Cacaüyari teüteri müvatahüave, mücüta püyuxevi tevitütü Cürisitu Qesusitütü. ⁶ Mücü püyuyetua yunaime vahesie mieme vaxünaque. Müpaü pütüheccüasie tucari 'aixüa mü'ane 'aye'acu. ⁷ Neta 'ayumieme nepuqueri tixaxatame nü'ari. Yuri nepaine, nepücati'itava. Nepuqueri memücahuriyusixi nemütivata'üquitüanicü tita yuri temüte'erie hepaüsita tita yuri müraine hepaüsita.

⁸ 'Ayumieme müpaü pünetinaque, haqueva memeyutixexeüriva 'uquisi mequeyunenevieca

yumamatecū meheutimetū mepasietū tixaū mec-aha'atū niuqui mecaxūatūatū yu'iyarisie. ⁹ 'Ucari yaxeicūa, va'ixuriqui 'aixūa requemaricacu mequeyuquemaritūaca mecateyucatave'erietū que memūteyuxexeiya, meyumaivavetū pūta. Sarica huru perūra 'ixuriqui cui mūraxe'axe mūcū naitū pūcavaquemari. ¹⁰ 'Aixūa meteyurietū visi mequeteyuquemaritūaca pūta. 'Aixūa caniyūmūcū mūpaū memūteyuriecacū 'ucari xūca mūpaū me'utiyuaneni quename Cacaūyari me'ayexeiya. ¹¹ 'Uca cayuvatū 'umatū quetiyū'ūquitūaca, naimēcū ti'aitūarietū. ¹² Nepūca'itauni 'uca mūti'ūquitanicū mūti'aitūacacū 'uqui, masi peuyevese cayuvatū mumacacū pūta. ¹³ 'Arani meri putaveviya, 'arique 'Eva. ¹⁴ 'Arani meta pūcatiu'irūviyarie, peru 'uca tiu'irūviyarieca 'aisica saname patūa. ¹⁵ Nitavicueisitūariemūcū quepaucua mūtiniveni, yuri mete'erietū meteyucanaqui'erietū mepasietū xūca meyuhayevani meyumaivavetū.

3

Que mūreuyevese te'ūviyamete mūpaū memū'anenenicū

¹ 'Icū niuqui yuricū paine. Que mū'ane ti'ūviyame mayeimūcū, mūcū 'uximayasica 'aixūa mū'ane pūhive'erie. ² 'Ayumieme caneuyevēca ti'ūviyamesie tixaūtū mūcarahūivanicū, sepa mutaxanesie. Xeime hūcūa pavitūcūni 'uca, pūyumaica, pūtimaiveni, 'aixūa pūtiquemaca, pūvanaqui'erieca tevanarixi, pūti'ūquitaveni, ³ tavecame pūcahūcūtūni, pūcavativayani, masi pūca'ayu'eriyani,

pücayumieneni, tumini pücahive'erieca, ⁴ 'aixüa 'anemecü pütiva'aitüaca yuquie quiecatari, yütüriyama püvarexeiyani tiva'aitüatü naimecü 'aixüa ticamietü. ⁵ Que mü'ane 'asimücatimate yuquie quiecatari mütiva'aitüacacü, queri tiva'üviyani memüyuyexexeüriva Cacaüyarisüa miemete. ⁶ Xique yuri mütiuta'eri pücahücütüni, capa 'uhüsierieme 'acavenicü Cauyumariepaü tatacuri pitüarietü. ⁷ Caneuyeveca tacua miemete 'aixüa memüte'ihecüatanicü capa tatierivatü 'uviyarienicü Cauyumarie viniyarieyasie.

Que müreuyevese teparevivamete müpaü memü'anenenicü

⁸ Teparevivamete yaxeicüa peuyevese müpaü memü'anenenicü. 'Aixüa mepütecahuni, hutacüa mehaitücaitü yücü mepücahaitücani, yamepüca'ayumiemetetüni vaücava vinücü, tumini mepücahive'erieca meteyucuamanacutü, ⁹ va'iyari 'itiatücaicacu cavatate'acacu mepi'üviyani niuqui masiücütü mayeitüarie titasie yuri temüte'erie hepaüsita. ¹⁰ Mümeta yaxeicüa vahepaü meque'uta'inüasieni meri xüca meyüvaveni, 'arique teparevivamete meque'acüne xüca vahesie carahüivani. ¹¹ Va'üitama yaxeicüa 'aixüa mepütecahuni, niuquiperaixi mepücaüyaca, mepüyumaica, yamepütecahuni naimecü que memaitüca. ¹² Teparevivamete 'ameque'u'uvani yuxexuime mevaravitütü yü'üitama, 'aixüa 'anemecü meteva'aitüatü yütüriyama yuquie quiecatari. ¹³ Müme teparevivamete 'aixüa memeye'atüa yühüritüarica, müme mepüte'iva 'aixüa memümarivanicü, cui meyuyetuatü yuri

memüte'eriecacü Cürisitu Qesusisüa miemete
vahepaü.

*Niuqui masiücütü matüa, que temüteheyexeiya Ca-
caüyari manuyüne*

¹⁴ Müpaü nepütita'icueva, cuitüva 'ahesüa
nemeta'anicü. ¹⁵ Me xüca 'enereutevini, müpaü
nepümati'utüirie pemütimaicacü que müreuyevese
yamütiuyeicanicü Cacaüyari quie quiecatari vasata.
Müme mecanihümetüni memüyutixexeüriva
Cacaüyari mayeyurisie memiemetetütü,
'iquisaraü tenari mecanihümetüni mitituica
tita yuri müraine. ¹⁶ Müpaü catinihecüaca,
pümarive mücü niuqui masiücütü matüa, que
temüteheyexeiya Cacaüyari manuyüne.

'Iya masiücütü nayani

Yuvaiyarisie 'uyeicatü.

Heiserie pupitüarie

Yu'iyari hexeyatü.

Niuqui tuayamete mepixei.

Püçuxaxasivacai

Nuivarite vasata.

Yuri mepüte'uta'eri hesiena cuiepa.

Visi 'anetü panutivitüquie.

4

*Que mutayü, 'arique que memütehayevani yuri
mete'erietü*

¹ Yacatinihecüaca 'Iyari que maine. 'Imatürieca
'aye'aximecacu, hipatü metenihayevacuni
yuri que temüte'erie. Mepüva'enieni 'iyarite
memüte'irüma, cacaüyarixi 'axa memü'anene
que memüte'üquita, ² mete'itavatü yacü xeicüa
metecuxatatü. Cauyumarie 'inüarieyacü

mepütitepüatüarieni yu'iyarisie, 'ayumieme pücvavarutate'ani va'iyari. ³ Müpaü mepüte'aitani memücaneneüquenicü memücvaviquiecacü, memütehayevanicü hipame 'icuai metecuatü, sepa Cacaüyari minetüa 'icuai memenu'ünicü pamüpariyusi me'ipitüatü müme yuri memüte'erie, müme tita yuri müraïne memütehetime. ⁴ 'Aixüa cani'aneni naitü Cacaüyari mütiunetüa. Tixaütü pücatixani'eriva xüca 'utanaqui'eriva pamüpariyusi 'ipitüacacu Cacaüyari. ⁵ Cacaüyari niuquieyacü nitipasivani neneviericü.

Cürisitu Qesusi parevivameya 'aixüa mü'ane

⁶ Müpaü xüca petiva'aitüaca 'ivamarixi, Cürisitu Qesusi parevivameya 'aixüa mü'ane pecaniyüanemücü, peveretü niuqui yuri que temüte'erie pe'enietü, 'üquisica müseüye pe'enietü que pemütiveiya 'inüaritüme. ⁷ Que memüte'u'üxasita Cacaüyari meca'ayexeiyatü 'ucaravesixi va'üxasicü, mücü quenexani'erieca. Quetine'a'üquitüaca masi pemü'iyamacacü Cacaüyari pemayexeiyanicü türücaüyemecü. ⁸ Xüca tiyü'üquitüaca vaiyari mü'iyamacacü, 'esiva püyüne, peru xüca Cacaüyari 'ayexeiyani, 'aixüa püyüne naimecü, tucari mexeiyacü que temüte'utahüavarie temeixeiyanicü. Payeyurini hicü, tucari 'umamiesieta payeyurini. ⁹ Mücü niuqui yuricü paine, neuyeveca münaqui'erivanicü yemecü. ¹⁰ Müpaü mü'aneqü, 'ayumieme tepüteta'uxitüa, 'axa tepütécühüavarüva, yuri temüte'uta'ericü Cacaüyari mayeyurisie teta'icuevatü. Mücü yunaime teüteri canivavicueisitüvametüni, masi yemecü

11 Müpaü quetine'aitatü quetine'üquitani.
 12 Xevitü pücamasitave'erieca pemühecuacü.
 Masi müme yuri memüme yuri memüte'erie
 püvavicueisitüvame. müte'erie müpaü
 memü'anenenicü, 'inüari quena'ayeitüvani
 que pemütiutaniuca, que pemütiuyeica, que
 pemüti'acanaqui'erie, que yapemüticamie
 'aniuquicü, que pemüti'itiya. 13 Nemunuanique
 quene'ayumiemetüni petiterüvatü niuqui
 memü'enienicü, pevatuicatü, peti'üquitatü.
 14 Quetineuhayeva pe'itümayatü tita
 pemütiupitüarie 'iyarisie timieme. Müpaü
 pepütiupitüarie tixaxatame ticuxatacacu,
 quepauca 'uquiravesixi 'axeicüa 'ahesie
 memutimeixüa.
 15 Mücücü quene'ayumiemetüni, mücüsie
 queneuyeicani yunaitü memümasixeyacü que
 pemüraye'axime. 16 Quene'a'üviya quene'üviyani
 'üquisica. Müpaü petiyurienetü quene'ahayeva.
 Mücücü pepü'atavicueisitüani pepüvatavicueisitüani
 müme memümasi'enieta.

5

Que müreyevese müpaü müvayurienicü hipame

1 'Uquirasi pepücatatieni, masi pepinütüani
 'a'uquiyaripaü. 'Uquisi 'a'ivama vahepaü
 quetinivacühüaveni. 2 'Ucaravesixi 'ateteima
 vahepaü quetinivacühüaveni, 'ucari 'a'ivama
 vahepaü quetinivacühüaveni naimecü pe'itiatü.
 3 Quetinivareuyehüvirieca 'ucari vacünama
 memucui xüca yemecü meyuxevini.
 4 Que mü'ane cünaya 'umücu yütüriyama
 yumama'üma müvarexeiya, masi yemecü

neuyeveca müme yamemüteyü'üquitüanicü memütevareuyehüvirienicü yuquie quiecatari, 'amemüte'apicacü mevaparevietü yu'uquiyarima. Müpaü memüteyuriecacü pinaque Cacaüyari. ⁵ Que mü'ane cünaya mumü yuxaüta 'amuca yemecü, mücü yuri püti'erie Cacaüyarisie, 'ivavirietü nenevieri 'ipitüatü pü'ayumieme tucaricü tücaricü. ⁶ Peru 'ucatütü que mü'ane que mütiyücühüave xeicüa 'amuyeica hive'ericacü, mücü müquitü 'apuyeica sepa mayeniere. ⁷ Müpaü quetiniva'aitüaca tixaü vahesie mücarahüivanicü. ⁸ Mesü, que mü'ane mücativamicua yumarema, yuquie quiecatari masi, mücü püyucu'imava, yuri temüte'eriesie camiemetütü püyuhecüata, tevi yuri mücati'erie hepaüna 'axa pücaýüane.

⁹ 'Uca cünaya mumü que'acayerieni xüca haica teviyari viyari hüca xeicüa, xüca yücünasie xeimesie tiviyacaitüni, ¹⁰ xüca 'aixüa timarivani 'aixüa mütiyurienecü, xüca türi vaveriyaveni, xüca tevanarixi vanaqui'erieca, xüca Cacaüyari teüterimama va'ücate hauxinaveni, xüca vapareviveni müme memü'uximatüariecai, xüca yaticamiecaitüni naimecü 'aixüa tiyurienetü.

¹¹⁻¹² Memühehecua vacünama memucüi, pepücavaracayasa. 'Uxa'atüni varie mepüviquiecuni, yunaqui'eriyaçü mepücuhanieni. Mücücü yuhesie mepüte'ahüpani yamemücatecahucü que memüte'uyuhüritüa Cürisitu hesie mieme. ¹³ Mücü meta, müpaü mepüteyü'üquitüaca memüyü'üraraxiecacü quieta me'u'uvatü xeicüa. Meyü'üraraxietü, masicutari niuquiperaxi mepüyüaca, tita 'aixüa mücati'ane yamütayünicü, müpaü mepütecuxatani.

14 'Ayumieme müpaü nepüticu'eriva, peuyevese müme memühehecua vacünama memucui memütivitüquienicü, memütinivexüanicü, yuquita memüte'aitanicü. Xüca müpaü meteyurieca, tixaütü mepücate'ipitüaca que mü'ane mütasi'aye'unie misutüanicü 'axa taticühüavetü. 15 Hipatüsietü 'ari ta'aurie mepaxürie Cauyumarie me'anuveiyaque.

16 Que mü'ane yuri müti'erie 'uquitütü 'ucatütü xüca yumarema varexeiyani 'ucari vacünama memucui, quevaparevieca müme. Pücava'uximatüaca memüyuyexexeüriva. Müme püta mepüvaparevieca 'ucari yemecü yuxaüta memu'uva.

17 Ta'uquiyarima 'aixüa 'anemecü memüte'aita 'aixüa mequete'uxeiyarieni masi vaüca. Müme memüte'uximaya metecuxatatü mete'üquitatü masi yemecü mequeteheuyehüviyarieni. 18 'Utüarica xapayari müpaü paine, Pepüca'isurihüaca puixi quepaucua türicu müquesinani mütihenarienicü. Müpaürita paine, Ti'ivamesie catininaqueni 'ivarica.

19 Heiserie haineme pepüca'erieca xüca 'itaxaneta mühüritüarie, me xüca yuhutatü yuhaicatü memunenierixü metehécüatani xeicüa pepüva'enieca. 20 Müme 'axa memüteyurie queni-varutatü 'a yunaitü memasi'eniecacu hipatüta marica memexeyanicü. 21 Nemanihüritüaca Cacaüyari masixeyiacacu Cürisitu Quesusi masixeyiacacu niuqui tuayamete memanayexeyarie memasixeyiacacu, müpaü yaquetinecamieni, cuitü pepüca'itahüave tevi petimarietü xeicüa peru peca'i'enievetü. 'Asipepücatiyurienei xeimesie

petiviyatü xeime püta petave'rietü. ²² Cuitüva tevisie pepüca'utimemeni 'umarivacacuque. Mücü meta, 'axa que memüteyurie hipatü, 'ahesieta rahüivanicü. Pe'itiyatü quene'a'üviyani.

²³ Peru quetineuhayeva ha xeicüa peharetü, masi 'esiva vinu quenanuye'eni 'ayuriepa pemüticyecü müixa.

²⁴ 'Axa que memüteyurie hipatü mepanuhaitürüve, cuitü mepümasiücü sepa 'isücame mücavatahüavive. Hipatü 'axa que memüteyurie mepu'imatü mepücaviyarievave cuitüva. ²⁵ Yaxeicüa müme 'aixüa memüteyurie cuitüva mepümasiücü, me sepa memücamasiücü, mepüca'yüvave memü'aviesiecacü yuheyemecü.

6

¹ Vaüriyarica te'uximayatamete cüye memanuyetequiyarie, yemecü vavemete mequeva'erieca yucusiyarima. Xüca müpaü meteyurieca, 'axa pücaticuxasivani que mü'ane Cacaüyari mühücü, 'üquisicata 'axa pücaticuxasivani.

² Me vacusiyarima xüca yuri mete'erieca, mepücavatave'erieca yu'ivama mevaxeiyatü, masi 'aixüa 'iyaricü mequete'uximayaca vahesie mieme yuri memüte'eriecü memünaqui'erivacü müme 'aixüa memü'itüarie mete'uximayacacu. Müpaü quetine'üquitani müpaü quetinivatuicani.

Cacaüyari que mürayxeiya, que mütinaqui'a

³ Xüca yücü ti'üquitani xevitü, xüca yaca'aneni, niuqui müseüye ca'eniemütü Tati'aitüvame Qesusi Cürisitu müniuqueiya ca'eniemütü 'icü 'üquisica cümana Cacaüyari temayexeiya,

⁴ mücü pühüsierie, 'asipücatimate. Catinicuyeni niuqui xüatüarica cuvaunetü xeicüa, niuqui hepaüsita tiyumiemütü. Mücüsie payeneica que memüteyü'ütesa, que memüteyuheca, que memütevasevixima hipame 'axa me'utiyuatü vahepaüsita, 'axa que memüteyücühüave, ⁵ que memücatehayeva meniuquixietü. Müpaü mepüteyurie teüteri memütipünirüme que memüteyumate memeivivi tita yuri müraine. Müpaü metenicu'erivani, que mü'ane mürayexeiya 'ivarica pexeiya. ⁶ Siepüre xüca Cacaüyari 'ayexeiyani tixaütü careuyehüatü, yemecü püti'iva. ⁷ Tixaütü tepücate'atücücai cuiepa temu'axüa, 'ayumieme tepücaüyvave tixaütü temüte'anütüni temüyehu. ⁸ 'Icuai quemari tehexeyatü, mücücü tequenaqui'aca. ⁹ Müme memeuca'unicü xeicüa memüyüa, müme mepecaxürieni me'inüasietü, viniyaricü mepüviyarieni, vaüca mepüteyucahive'erieca 'asimecatemaitü, meteyucunitüatü. Mücü hive'erieca teüteri püvacatuica memüca'unarienicü memütatümayarienicü. ¹⁰ Teüteri que memüte'ihive'erie tumini, mücü nanarisie caniutineicani naitü 'axa müti'anene. Hipatü müpaü meteyuvaüriyatü mepeuyexüri, yuri mecate'erietü mepacü. Yu'iyarisie mepüyucuseve vaücava hivericacü.

Yuri ti'erietü quemütiunanausani yutatuatü

¹¹ 'Ecüsü Cacaüyari teviyari pecanihücütüni. Quene'ata'una mücücü. Müpaü püta quetine'amexütüaca, heiseriemecü yapemüticamienicü, Cacaüyari pemayexeiyanicü,

yuri pemüti'eriecacü, pemüti'acanaqui'eriecacü,
 pemütiuca'enivanicü, pemücaha'a'eriyanicü.
¹² 'Aixüa 'anemecü pe'atatuatü queneutananausani yuri peti'erietü, queneuviya tucari mücaxüve.
 Mücü 'ayumieme peputa'inierie, yumüiretü tehecüatamete memasixeyiacacu 'aixüa 'anemecü pepü'ahecüatacai yape'aretü. ¹³ Cacaüyari nai mürayenieritüa masixeyiacacu, Cürisitu Qesusi 'aixüa 'anemecü muyuhecüata ya'aretü Punisiyu Piratu hüxie, mücüta masixeyiacacu müpaü nepümati'aitüa ¹⁴ yaquetinecamieni que pemütiu'aitüarie, peca'iseviximatü 'aisica, hesiena pecarahüpatü, Tati'aitüvame Qesusi Cürisitu masiücütü mayanique. ¹⁵ Tucari 'aixüa mü'ane 'aye'ayu, masiücüme canayeitüamücü Que mü'ane yutemavietü yuxevitü Ti'aitame mühücü,
 Que mü'ane te'aitamete mütiva'aitüvame Cusiyarima müvacusiyari,
¹⁶ Que mü'ane yuxevitü mücamüve, Hecüaripa meca haque mücayüve 'aura mayanicü xevitü,
 Que mü'ane tevi müca'ixeyave Mücayüve mixeyiacü,
 Mücü ve'eme quexasivani Quehetürücaüyeni yuheyemecü.
 Müpaü xeicüa cani'aneni.

¹⁷ Müpaü quetiniva'aitüaca müme memeuca'u hicü cuiepa, mepücateyucatave'erieca, yuri mepücate'erieca yupinisie, 'asimücatimasiücücü xüca xuavecamücü, masi yuri mequete'erieca Cacaüyarisie püta. Mücü nai pütatipitüa yemecü masi temütatemamaviecacü. ¹⁸ Müpaü quetiniva'aitüaca

meta 'aixüa memüte'uximayacä, memeuca'unicü 'aixüa meteyurietü, 'aixüa memüte'u'iyarinicü, hipame vahamatü memüyuxevinicü. ¹⁹ Müpaü meteyurietü mepüyutatenaritüani 'aixüa 'aneme 'uxa'a varie maye'anisie mieme, tita yuricü mütitucari metehexeyatü mepacüne.

Papuru Timuteu que mütiuhüritüa

²⁰ Neuxei Timuteu quene'üviyani 'ahüritüarica. Ta'aurie quenavesie pemücava'enienicü yacü xeicüa que memutiyuane mecate'ayexeyatü. Vanuquisie pepücativiyani metasi'aye'unietü que memutiyuane müme temaivavemete memüyuxata mete'itavatü. ²¹ Hipatü mücüsie mete'uviyaca xaüsie meneucuyunixüani yuri que memüte'eriecai. 'Aixüa que tiuca'iyarini xehesie mieme.

**Cacaüyari niuquieya xapayari türatu hecuame
hepaüsita tati'aitüvame tasivicueisitüvame
Qesusi Cürisitu mi'atüa
New Testament in Huichol (MX:hch:Huichol)
El Nuevo Testamento de nuestro señor y salvador
Jesucristo**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Huichol

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Huichol [hch], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Huichol

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

79690d81-fd4b-51b4-a3a6-712e0fddaca3